

Tisková zpráva

10. 9. 2026

Poslankyně a poslanci byli součástí Projezdu za přežití lidí s postižením a pečujících

Ve středu 9. září 2026 projel centrem Prahy protestní průvod lidí se zdravotním postižením, jejich blízkých, osobních asistentů a podporovatelů. Happening s názvem „Projezd za přežití“ pořádaly organizace Žít po svém a SMÁci jako upozornění na alarmující situaci v oblasti osobní asistence. Akce se zúčastnili mimo jiné Olga Richterová (Piráti), Monika Brzesková (KDU-ČSL), Pavla Pivoňka Vaňková (STAN), Václav Pláteník (KDU-ČSL), Tom Philipp (KDU-ČSL) a Denis Doksanský (ANO).

Organizátoři říkají otevřeně: pro mnoho lidí nejde o komfort ani kvalitu života. Jde o přežití.

Akce navazovala na úspěšný červnový happening PROJEZD a červencovou schůzku s ministrem práce a sociálních věcí Alešem Juchelkou, který organizacím sdělil, že „peníze lidem ve čtvrtém (nejvyšším) stupni závislosti nezvýší, protože je to moc peněz pro málo lidí.“

„Když nemáte dostatek asistence, neřešíte volný čas ani pohodlí. Řešíte, kdo vás otočí v posteli. Jestli se dostanete na toaletu. Jestli budete moct jíst, pít, pracovat a vyrazit ven, kdy chcete. Pro tisíce lidí v Česku je osobní asistence podmínkou života. Nechtějí žít v ústavu. Vážíme si všech, kteří v ústavech pracují, ale ústav není domov. Je často jen přijatelnějším názvem pro konec života, jaký jsme chtěli žít. Nechceme být někam odloženi. Chceme důstojně žít doma podle našich představ,“ říká Michal Prager, hlavní organizátor akce. A s jeho názory souzní mnozí lidé s těžkým postižením, kteří se nemohou často na happeningy dostavit právě proto, že nemají doprovod a dostupnou službu osobní asistence.

Praha

9. září 2026 od 16:00

Nová scéna Národního divadla – Malostranské náměstí

Akce začala před Novou scénou Národního divadla. Následně se účastníci vydali směrem na Malostranské náměstí, symbolicky šnečím tempem. Stejně pomalu totiž podle organizátorů postupují změny systému, na kterých závisí životy konkrétních lidí.

„Místo života dostáváme přežívání“

Podle organizátorů český systém dlouhodobě selhává v zajištění dostupné osobní asistence pro lidi s vysokou potřebou podpory. Mnoho rodin funguje na hraně fyzického i psychického vyčerpání a lidé s postižením zůstávají izolovaní doma. „Nechceme být jen dojemným příběhem na konci zpráv. Nechceme sliby. Chceme politické rozhodnutí, službu osobní asistence dostupnou podle skutečných potřeb, a aby kraje budovaly síť terénních služeb. Chceme, aby stát přestal vydávat přežívání za sociální politiku,“ pokračuje Prager.

Na situaci upozorňuje i výzkumná zpráva Strategie přežití organizace Žít po svém. Zpráva popisuje realitu lidí, kteří každý den improvizují, jak přežít v systému, který jim často negarantuje ani základní podporu.

„Místo svobody dostáváme přežívání na příděl. A stát se tváří, že je to normální,“ říká jedna z respondentek.

Organizace zároveň připomínají, že osobní asistence není nadstandard ani sociální luxus.

„Nejde o speciální výhody. Jde o základní lidská práva. Bez asistence lidé přicházejí o možnost rozhodovat o vlastním životě, pracovat, studovat, být rodiči nebo partnery. Bez asistence není život,“ doplňuje Václav Hradílek.

Národní třída jako symbol svobody, která stále není pro všechny

Začátek akce na Národní třídě má symbolický význam. Organizátoři chtějí připomenout, že zatímco v roce 1989 se zde bojovalo za svobodu, mnoho lidí se zdravotním postižením na svou skutečnou svobodu stále čeká.

„Svoboda není jen možnost volit a zodpovědně žít. Svoboda je i možnost vstát ráno z postele, dostat se ven, pracovat nebo nebýt zavřený doma jen proto, že vám není zajištěna podpora,“ uzavírá Prager.

Kontakty pro média

Kuba Neubert, 604 983 943, kuba@zitposvem.com,

Milli Janatková, 606 892 848, [milli@millijanatková.com](mailto:milli@millijanatкова.com)

Michal Prager, 603 875 145, <https://zitposvem.com/akce/>, michal.prager@zitposvem.com

Foto: Pavel Ovsík, Štěpán Lohr 2026